

INGELESAI STOP!

Nefyn Galesko iparraldeko erri txikitxu bat da. Gwynedd deritxon errialdean dago. Nefyn itsasertzean dago eta aretza luze eta polita dauka (**seaside** resort). Bertan, 1500 bat biztanle inguru bizi dira eta geien-geienak galeseraz egiten dabe.

Aspaldion baina, lagun asko joaten izan da udan zein neguan Nefynera, bertan biziten lotuteko asmotan joan be. Geien-geienak, ostera, ingelesak. ingeles aberatsak.

Ori dala eta, Nefyngo udalak etxegintza politika kontrolatua gura dau errian, espekulazino pribatu zein publikotik kanpo.

Egon be, etxegintza politikea, leenengo eta bein, bertako erritarren zerbitzuan egon daiten gura dau Nefyngo udalak bertako gazteak errian biziten lotu aal izateko.

Ez dabe erria promotoreen eskuetan itzi gura, ezta erria eta erriko gazteen etorkizuna be ipotekatu.

Alan bada, etxebizitza geiago egiteko galazoa onartu dau udalak, bertako erritarrak orren bearrizantik euki ezean, jakina.

Argi dauke: aberatsak erakarteak ez dau-eta zertan aberastasunik ekarri.

Ikusi be, beste arazo bat be ikusi dabe. Au da, neurri orreek artu ezean, urte gitxigarrenean, erriko aginte politikoa ingeles eskuetan lotu leiteke, ingelesak eurak moren errian jaun eta jaube dirala. Eta orregaitik be, etxeak egin egingo dira, baina neurri-neurrian.

Oraindinokarren arago joanda, bertako berbetea, galeserea (Cymraeg) jagotekotan, azken urteotako ingeles eskuertari neurriokaz STOP! esatea ebatzi dabe.

Egin be, ingeles uriola arek kalte andia egiten izan deutso galesereari Gales (Cymru) osoan. Eta ez dabe gura ori euren errian be jazo daiten. Integrazino neurtua gura dabe, eurak kontrolatua, atan be.

Neurriok Nefyngo alkate-zinegotziak artuak izan dira. Baina leenago, Galesko Legebiltzarrak Gales osorako onartuak izan ziran.

Eta esan bear da, bai Nefyngo udalean bai Galesko Legebiltzarrean eta bai gobernuan abertzaleak ez dagozala agintean, Britainia Andiko laboristak baino.

Zer esanik be ez dago; Galesko abertzaleak be (Plaid Cymru) neurriok pozarren artu dabez.

BAKIOKO EUSKERE - 13

Sarritan, galdu artean ez gara konturatuten etxean zer daukagun. Aor, bada, bertoko euskerea. Askok uste leiken baino ederragoa eta aberatsagoa da. Jagon daigun!

Oarra: Era bitara dakarguz, esaterako,

• **zelan idatzi bear dan: "areek/aiek"**

• **Bakion zelan esaten dan: "(á)rek/(á)iek"**

ERAKUSLEAK -1

Erakusle arruntak dira "au", "**ori**", "**a**" eta beroneen pluralak "**oneek**", "**orreek**" eta "**areek**", dan-danok ZER kasuan edo, beste era batera esanda, **NOMINATIBO** kasuan. Erakusleok osterantzeko kasu guztietan be deklinetan dira.

Erakusleak izenaren (eta adjektiboaren) atzean iminten dira:

Nik liburu (gorri) **ORI** ekarri dot.

Batzuetan izena (eta adjektiboa) isilpean egon eta erakuslea bakarrik lotuten da agirian:

Nik **ORI** ekarri dot.

Bakioko erakusleak agertuko deusueguz berton. Bizkaierazkoak dira. Gaur egun, erritar batzuk batuarenakaz naaste-borrastean erabilten dabez. Gure eritxian jokera ori sano motza da. Alan bada, errikoak argigarri ekarri doguz bertora, gorde, jagon eta ondo erabili daiguzan.

Esan bear be, agozko berbetearen azentuak joko andia daukala erakusleak ondo esan eta ulertuteko orduan, au da, singular eta pluralaren artean zein dan zein jakiteko.

(SIN.: singularra - PLU.: plurala)

Erakusleetan bizidunak eta bizibakoak dagoz. Urrengo onetan bizidunak agertuko deusueguz:

NOR? (NOR?)

SIN.: au (au)

ori (orí)

a (a)

PLU.: oneek (ónek)

oneek (ónek)

areek/aiek (árek/áiek)

NORK? (NOK?)

SIN.: onek (onék)

orrek (orrék)

arek/ak (aré/ák)

PLU.: oneek (ónek)

orreek (órrek)

areek /aiek (árek/áiek)

NORI? (NORI?)

SIN.: oneri (onéri)

orreri (orréri)

areri (aréri)

PLU.: oneeri (óneri)

orreeri (órreri)

areeri/aieni (árreri/áieri)

NOREN? (NON?)

SIN.:	onen (onén)	orren (orrén)	aren (arén)
PLU.:	oneen (ónen)	orreen (órren)	areen/aien (áren/áien)

NOGAZ? (NOGAS?)

SIN.:	onegaz (onégas)	orégaz (orrégas)	aregaz/agaz (arégas/ágas)
PLU.:	oneekaz (ónekas)	orreekaz (órrekas)	areekaz/aiekaz (árekas/áiekas)

NORENTZAKO?(NONTZAKO?)

SIN.:	onentzako (onéntzako)	orrentzako (orréntzako)	arentzako (aréntzako)
PLU.:	oneentzako (ónentzako)	orreentzako (órrentzako)	areentzako/aientzako (árentzako/áientzako)

NOGAINE? (NOIÑE?)

SIN.:	onegaine (onéiñe)	orregaine (orréiñe)	aregaine (aréiñe)
PLU.:	oneekaine (ónekaiñe)	orreekaine (órrekaiñe)	areekaine/aiekaine (árekaiñe/áiekaiñe)

NOGAIK? (NOGAIK?)

SIN.:	onegaitik (onégaitik)	orregaitik (orrégaitik)	aregaitik/agaitik (arégaitik/ágaitik)
PLU.:	oneekaitik (ónekaitik)	orreekaitik (órrekaitik)	areekaitik/aiekaitik (árekaitik/áiekaitik)

NOGAN? (NONGAN?)

SIN.:	onegan (onégan)	orregan (orrégan)	aregan/agan (arégan/ágan)
PLU.:	oneekan (ónekan)	orreekan (órrekan)	areekan/aiekan (árekan/áiekan)

NOGAINIK (NOIÑIK?)*

SIN.:	onegainik (onéiñik)	orregainik (orréiñik)	aregainik (aréiñik)
PLU.:	onekainik (ónekaiñik)	orreekainik (órrekaiñik)	arekainik/aiekainik (árekaiñik/áiekaiñik)

OARRA: * Au beratu era onetara idazten da bizkaiera literarioan: NOGANDIK?

Iniaki MARTIARTU

IPUIN-SARIKETA (BILBAO'KO UDALAREN BABESPEAN)

EUSKARAZALEAK ALKARTEA'k, urte guztietan lez aurten be, ipuin sariketea iragarten dau, oiñarri-arauak oneik dirala:

Ipuinak euskeraz eta erriak erabilten dauan euskalkia erabilliaz idatziak izan bearko dabe eta idazkerea, EUSKERAZAINTZA'k argitaratua eta ZER aldizkarian erabilten dana.

Ipuinak asmatuikoak edo errian batuak izango dira, ez idatzita dagozanak edo itzulpenak.

Luzeera iru orrialdetik lau orrialdera. idazkiñez idatzita eta bitarte bi dirala. Saria irabazten dabenak ZER'en argitaratuko dira.

Saririk irabazten ez dabenak be bai ipuiñaren barrenean idazleak baimena emoten dauanean.

Azillaren azkenerako EUSKARAZALEAK ALKARTEA'ren etxean (Bilbao'ko Colon de Larreategi, 14, 2.ª eskoia) egon bear dabe. Abenduaren azkenerako emongo da maikoen erabagia eta Zer'en agertuko da. Urterrillean, baita DEIA Egunkarian be albait lasterren.

Sariak lau izango dira:

1.ª 300,50 euro.

2.ª 240,40 euro.

3.ª 180,30 euro.

4.ª 120,20 euro.

5.ª 60,10 euro.

Ipuinak izen ordeagaz bialdu eta karta-azal txiki baten barruan izen-ordea ta izena.

Epea abenduaren azkenera arte luzatzen da.

EUSKARAZALEAK